

KULTURNI KALENDAR 2017

Mijo Mijušković

by Vesna Šoškić, kamera Adi Karađuzović, montaža Senad Sukalić | 20:02:2017 | 15:02:22

Kulturni kalendar 2017. NVO Novo i Ijepše Sutomore započeo je izložbom poznatog crnogorskog vajara Mija Mijuškovića, koji više od dvadeset godina živi i stvara u Sutomoru. Postavku je otvorila historičarka umjetnosti dr Anastazija Miranović, a na večeri su govorili publicista Pero Radović i predsjednica NVO Novo i Ijepše Sutomore Slobodanka Hrvatinić. Publika je vidjela i dokumentarni film Zdravka Velimirovića o životu i stvaralaštvu ovog jedinstvenog umjetnika, pod nazivom “Zaostavština za budućnost”.

Ženski kamerni hor “Antivari musica”, predvođen dirigentom **Mirom Kruščićem**, na upečatljiv način označio je početak večeri posvećene Miju Mijuškoviću, čime je otvorena i ovogodišnja kulturna scena Sutomora.

Historičarka umjetnosti dr Anastazija Miranović kazala je da su “Mijušković i njegovo djelo specifična pojava na ovom umjetničkom prostoru, odnosno kulturnom miljeu Crne Gore”.

Ona je naglasila kako je interesantno da je Mijo i njegova generacija, kojoj pripadaju i Nikola Gvozdenović, Ilija Šoškić, Uroš Tošković, upravo vezana za Bar kao topos i polje moći njihovog stvaralačkog izražavanja.

“Zaista djelo Mija Mijuškovića još nije na pravi način valorizovano i istraženo, to je sudbina svih velikih umjetnika. On kamenu, materijalu u kojem najviše stvara, prilazi sa naučne strane, on ga razlaže, rastvara, traži tu nervaturu kamena i nju ističe, poštujući samu prirodu i ljepotu kamena. Zbog toga su njegove skulpture dosta jednostavnih formi. U njegovom stvaranju dešava se taj inverzivni proces. On sakuplja ostatke koje su tokovi vremena razdrobili, taj kamen, i ponovo ga sintetiše i spaja. Čak je prisutno u njegovim skulpturama bilje i humus, koje integriše sa kamenom i pravi jedinstvene forme. On je pjesnik kamenog neba Crne Gore, kako je i kazao u jednom svom intervjuu: ‘Kad gledam oblake na nebu, vidim svoje skulpture’. To je i meni bila neka nit za analizu njegovog djela”, kazala je Radio Baru i Bar Infu dr Anastazija Miranović.

Nekadašnji poznati televizijski stvaralac i publicista Pero Radović, koji je i Mijov bliski prijatelj, upoznao je Mijuškovića kroz televizijske emisije, još prije skoro tri decenije u Sarajevu, a onda je i sam, dok je radio u TVCG, pravio dokumentarne reportaže o umjetniku i stradanju njegovih skulptura u Nikšiću. Pero Radović je bio i član državne komisije koja je radila na prebacivanju njegovih vajarских djela iz Nikšića u Sutomore. “Zapanjujuće su energija i strast kojima Mijo stvara”, istakao je Radović.

“Uprkos teretu godina i narušenom zdravlju, Mijo i danas stvara sa istim žarom. Stalno sam slušao da umjetnici ne mogu da žive, a da ne stvaraju, a Mijo je jedinstven slučaj - on ne može da diše ako ne stvara. Iako je naporno klesati i oblikovati kamen brusilicom, što on zbog svog zdravlja ne bi smio da radi, on sa nekom čudesnom snagom stvara po čitav dan, na našu sreću i sreću kulture i umjetnosti Crne Gore. A, on je, znaće se to kad-tad, ravan Lubardi u slikarstvu”, zaključuje Radović.

Za NVO Novo i ljepše Sutomore, koja je osnovana 2015. godine, upravo sa ciljem da sačuva kulturnu i istorijsku baštinu Spiča i njegove istaknute ličnosti, kao i valorizuje taj prostor i u kulturnom i turističkom smislu, bila je čast da ove godine otpočnu kulturne aktivnosti Mijovom izložbom.

“Mijo je nevjerovatan čovjek, sa riznicom proživljenog iskustva koje nam je dijelom prenio i pokazao kroz svoje skulpture. Njegovo biće je nevjerovatnih dosega, on je negdje sama misterija. Nadam se da će njegovo stvaralaštvo zauvijek živjeti u našim galerijama i muzejima, jer ono što je stvorio bitno je za nas i našu Crnu Goru. Mijo nas je svojim djelima predstavljao u najljepšem svijetlu i u Evropi i u svijetu. Htjeli smo da mu se na neki mali način, zahvalimo i ukažemo poštovanje”, kazala je Slobodanka Hrvatin, koja je najavila da će Mijova skulptura, koju je vajao godinama - “Spičanka” - biti postavljena i krasiti budući glavni trg u Sutomoru.

Mijo Mijušković je pohvalio entuzijazam ljudi koji su pokrenuli oživljavanje i afirmaciju Spiča, ali sa gorčinom govori o svom statusu.

“Ja sam ovdje dvadeset i pet godina, a još nigdje se ne nalazi nijedan moj rad. Ovako oronuo, u 86-oj godini radim po cijeli dan u ovom brdu u Sutomoru, odvojen od svih. Nikoga ne diram, nikome ne smetam, ne pripadam nijednoj partiji, ni klanu, naročito ne volim ljude od kojih čujem dvije veoma ružne riječi, je li ‘naš’ ili ‘njihov’, kako da se uklopim i prema tome te vrednuju. Ja sam uvijek svoj, a ti naši i njihovi često su bili i naši i njihovi, prema potrebi i interesu. Meni je to bilo uvijek odvratno i strano”, ističe umjetnik, koji je aktivnosti pregalaca iz Sutomora ocijenio kao veoma dobre.

“Iako iza njih ne stoji institucija, oni to rade veoma simpatično, lijepo, vidim da su to i ljudi u velikom broju prihvatili. Podsjetili su nas i na Marka Brežanina, velikog umjetnika iz ovog kraja, koji nam jeosta ostavio, a nemamo njegov spomenik ili obilježje”, kazao je Mijušković.

Istoričarka umjetnosti dr Anastazija Miranović najavila je veliku, retrospektivnu izložbu Mija Mijuškovića, u organizaciji Narodnog muzeja, ovoga ljeta na Cetinju. Ona je izrazila očekivanje da će se uz podršku gradonačelnika Bara dr **Zorana Srzentića**, realizovati i davno pokrenuta inicijativa, koju podržava i opštinski Savjet za kulturu, o parku skulptura Mija Mijuškovića nadomak galerije "Velimir A. Leković".

Kulturni kalendar 2017. NVO Novo i Ljepše Sutomore biće nastavljen svakog mjeseca izložbama, književnim večerima i drugim manifestacijama, a sve će biti zaokruženo krajem godine, u decembru, obilježavanjem 140 godina oslobođenja Sutomora od Osmanske imperije.